

Tit ringja — vit skriva

Er nakað á vási? — Ivamáí?
Ein spurningur, ella tíðindi, so ring til okkara.
Vit eru til reiðar!

tíðindablaðið
sosialurin

Lýsingar:

Lýsingarmaður okkara er ráðgevari hjá fyrirkum og einstaklingum í lýsingaspurningum. Hetta verður gjørt uttan meir kostnað fyri lýsaran.

Pauli Ellefsen, lögmaður:

Eg vil ikki stuðla føroyska list gjøgnum sjónvarpið

— Um peningaupphæddin verður trýfaldad, fáa vit ikki eins nógv og betri mál og mentan afturfyr, sigur Pauli Ellefsen í samrøðu við Sosialin, um viðurskiptini hjá almenna sjónvarpinum

Hvorjar hugsanir gjørdi tú tær, tá tit samtyktu at seta alment sjónvarp á stovn?

— Min hugsan við sjónvarpinum var, at tað skuldi verða eitt eyga út eftir fyrri føroyingar. — Ikki soleiðis, at vit skuldu sita hendur í favn og bert taka til okkum av tilfari uttanifr, men soleiðis, at tað eisini vóru stundir at tilevna føroyskt tilfar við síðuna av.

Hvorjar sendingar vilt tú taka framum aðrar?

— Undirhald og sendingar við ávisari góðsku, sum eru gjørdar uttanlands, við føroyskari tekst. — Eitt nú mentunarligar sendingar.

— Eg haldi ikki, at tað er neyðugt at teksta t.d. ein cowboyfilm, — hann hava vit eins nógv burturúr, um tekstin er dansk. Um vi skulu senda ósensurerað, veit eg ikki.

Hvør skal sensurera?

— Henda ábyrgd eigur at liggja í stovnsleiðsluni.

Hvussu nógv skal verða føroyskt tilfar?

— Sjónvarpið skal fyrst og fremst verða eitt myndatól fyr almenningsin. Tað skal lýsa føroyska samfelagið og viðurskipti her. Dømi kann verða hendingar sum fara fram, eitt nú innan vinnulívið, i-tróttarsendingar og frásagnir. Á mentunarliga økinum kundi hugsast, at ein sjónleikarabólkur hevði vant ein sjónleik, sum kundi verið sendur beinleiðis í sjónvarpinum.

Her skal leiðslan í sjónvarpinum meta, um leikurin er so góður, at hann hevur almennan áhuga.

Í Danmark hevur verið nógv kjak um, hvørt tað er listarligt forsvarligt, at senda ein sjónleik beinleiðis av palli, tá hann tá missir í listarligum virði. Skermurin ávirkar leikin øðrvísi enn á palli?

— Tað veit eg væl, men eg haldi ikki, at vit skulu verða so varin við hesum. Sjálur havi eg ikki stundir at siggja teir leikur, sum í seinastuni hava verið framfórir. Tað hevði verið møguleiki fyr, um sjónvarpið tók teir upp. So komu tier eisini út til stórrí fólkamongd.

Hvi keypa so kostnaðarmikla útgøð, tá tit ikki vilja gera føroyskt sjónvarp í stórrí mun enn tað tú hevur umrøtt?

— Avtalan í landsstýrissamgonguni var at vit skuldu seta trý fólk í stov, sum burturav skuldi hava sjónvarpið um hendi. Síðan skuldu setast peningar av til trý free-lance fólk. Hetta var avtalan!

So hevði verið lætt at rokna út, hvussu stór útgøð var neyðug?

— Eg veit ikki hvussu tekniska útgøðin er háttad. Vit hava ikki viðgjørt keypið í samgonguni.

Kann slik iløga gerast uttan samráðingar innan-hýsis?

— Tað kann væl vera, at vit hava nýtt 10 mill. krónur ístaðin fyr fimm mill. krónur, sum kanska hevði verið meira hóskandi, men tað er ikki

trupulleikin í sjálvum sær. Lat tað fara, men hetta er ikki prógv fyr, at vit skulu seta 18 fólk í starv!

— Eg eri meira betonkiligur við at starvssetanin verður ov stór enn at hava útgøð, sum er stórrí enn tað, sum fólk eru til.

Góðskan ikki umráðandi

Hvi so stórt »skip«, tá tað ikki skal nýtast kortini? Er tað ikki oyðsl við almennum peningi?

— Tað var neyðugt fyr at tryggja myndagóðskuna. Harfyrri er ikki sagt, at tað tó er neyðugt at nýta útgøðina. Góðskan í føroyskum sendingunum verður kortini ikki tann sama sum í útlandinum, har so nógv orka og peningur er til at taka.

— Eg haldi eisini, at ein ávisur nærleiki í føroysku myndunum gevur hyggjaranum nógv meira — hóast myndagóðskan er minni, tí her siggja vit nakað, sum vit kenna aftur. Hesar streymilnada sendingarnar sum Dallas og Dollars, siga okkum kortini ikki so nógv, hóast tað tekniska er framúrskarandi.

Skal føroyska sjónvarpið ikki nýta orku og pening til at tryggja myndagóðskuna og listarligt innihald, tí hyggjarin góðtekur at hesar sendingar skulu vera vánaligari enn tær útlendsku?

— Eg vil ikki góðtaka, at gjalda føroysku listarfólkum pening um sjónvarpsstovnin. Nýta vit

Pauli Ellefsen: — Avtalan var at almenna sjónvarpið skuldi hava trý fólk burturav, at taka sær av almenna sjónvarpinum. Tað hevur ongantíð verið ætlanin, at hesin stovnur skuldi gerast føroyskur burturav!

triggjar ferðir meira pening til listarfólk, fáa vit ikki triggjar ferðir betri list og mentan afturfyr.

Hvat er mentan, — danska TV-ávisin?

— Eg veit ikku um TV-ávisin er mentan, men eg kundi hugsað mær, at vit fóru eitt sindur longri út um landamærk. Eitt nú at sent norskar sendingar, gjørdar í Noregi, svenskar sendingar úr Svøríki s.s.fr., við teirtrætt, at sendingarnar vóru gjørdar í tí landi, sum innihaldið snýr seg um. Viðvíkjandi TV-ávisini, so havi eg einki móti, at tað verður klip í sendingini. Um byrjað verður við føroysum tíðindum, so er grundarlagið lagt.

Hvat heldur tú um fyrbrigdið »tíðarójavni« og ávirkanina uttanifr?

— Hatta er ov nógv gjørt av. Eg veit frá mínum egnu børnum, sum vóru seks og sjey ár, tá vit komu til Føroya, at tey skiltu millum veruleika og óveruleika, tá vit búðu í Danmark. Júst um hetta mundið var vietnamkriggið í hæddini, og vit sóu vietnamesiska soldátin verða skotna.

Hetta var tíðindasending, sum var í TV-ávisini? — Jú, men børnini vóru ongantíð í íva um, at hendingin var verulig. Tey vóru ógvuliga skelkandi. Henda upptøka var ikki gjørd í Danmark, men klipt úr útlendskum tíðindatilfari.

Frásøgumaðurin tosaði kortini danskt, sum var málið sum børnini skiltu?

— Eg havi einki móti

at TV-ávisin verður tekstad, men so skal tað verða fyr at gagna føroyska málinum.

Eitt amboð

Sjónvarpið verður eisini eitt amboð fyr politikarar?

— Politikkur riggar ikki so væl í sjónvarpinum. Í Danmark eru fólk troytt av at hoyra og siggja politikkarar, sum hvønn dag kappast um at siga fólk okkurt, hóast teir ikki hava nakað stórvegis at framföra.

Er tað ikki tí teir eru vánaligir politikarar?

— Teir hava eina stevnuskrá at halda seg til, so har er ikki so nógv nýtt. Eg haldi, at allir flokkar skulu hava eins langa senditíð í sjónvarpinum, so verður býtið javnt.

Tað krevur útbúgvíð fólk?

— Eg veit tað, men ógvuliga misjavnt er, hvat kemur burturúr, tá bløðini endurgeva t.d. ein tingfund. Um Sosialurin, 14. September og Dimmalætting skriva frásøgn, so er ongantíð samsvar í úrslitum. Hvat vildi tú sjálf skrivað?

— Tað sum fyr almenningsin hevði stórt týdning, og ikki út frá hvussu langa talutíð hvør flokkur hevði!

— Har sært tú...

Hvussu stórt hyggjargjald vildi tú ganga við til?

— Eg atkvøddi fyr, at hyggjargjaldið varð 460 krónur. Vit komu í minniluta, tí Fólkaflokkurin og

Sjálvstýrisflokkurin samdest um 600 krónur.

Er tað nóg mikið fyr at varðveita okkara mál og mentan?

— Nú skulu vit heldur ikki leggja okkum á tann bógvín, at sjónvarpið er tann fjølmiðil, sum skal koma við øllum uppskotum og finna allar loysnir. Eg haldi ikki, at føroyskt mál og mentan er verri fyr í Føroyum enn svenskt mál er fyr í Svøríki, ella Noregi og Danmark fyr tann skyld eisini. Vit skulu heldur ikki gera alt so einfalt, at fólk bara skulu sita hendur í favn og móttaka, uttan at virka sjálvi.

Hvat vilt tú sjálur siggja í sjónvarpinum Dallas ella veruleikan?

— Eg hugsi at tað var rætt, tá Jens Pauli Heinesen svaraði einum spurningi, um føroyska bygdamentanin fór fyr skeyti, nú sjónvarpið byrjaði at senda. Hann svaraði, at fólk har helst fingi tíðina at ganga við at sleypa um hvørt annað, kortini, so tað fór helst ikki á bila.

— Vandin við sjónvarpinum er tann, at alt verður lýst so einfalt. Fólk nýtast ikki av sínum eintingum at verða virkin. Tey sum ikki tíma at gera nakað, kunnu so seta seg frammanfyr sjónvarpið, men tað mugu fólk sjálvi um, sigur Pauli Ellefsen at enda.

orð og myndir
Dagny Joensen